

MINISTERUL FINANTELOR
Agenția Națională de Administrare Fiscală
Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov
Serviciul Asistență pentru Contribuabili

Tratamentul fiscal aplicabil veniturilor realizate de persoanele fizice din activități independente

20 SEPTEMBRIE 2023

Conținut

1. Activitatea independentă și formele de organizare pentru desfășurarea acesteia:
 - Activitatea independentă ce intră sub incidența prevederilor Titlul IV - "Impozitul pe venit"/ Cap. II „Venituri din activități independente” din Codul fiscal.
 - Forme de autorizare la Oficiul Registrului Comerțului - aspecte privind regimul juridic al acestora conform OUG nr. 44/2008
2. Organul fiscal central competent
3. Impozitul pe veniturile din activități independente
 - I. Stabilirea impozitului pentru venitul net anual determinat pe baza normelor de venit
 - II. Stabilirea impozitului pentru venitul net anual determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitate
 - III. Stabilirea impozitului pentru unele venituri din activități independente
4. Contribuția de asigurări sociale datorată bugetului asigurărilor sociale de stat
5. Contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată Fondului Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate
6. Dreptul contribuabilului de a dispune asupra destinației unei sume din impozit
7. Alte obligații fiscale (TVA, utilizarea aparatelor de marcat electronice fiscale)
8. Bibliografie
9. Servicii de asistență oferite contribuabililor de ANAF

Activitatea independentă și formele de organizare pentru desfășurarea acesteia

Persoana fizică care desfășoară cu regularitate, în mod continuu, o activitate pe cont propriu urmărind obținerea de venituri și care întrunește ***criteriile*** care definesc o activitate independentă, obține venituri cărora le sunt aplicabile prevederile Cap. II „Venituri din activități independente” din Titlul IV - ”Impozitul pe venit” din Codul fiscal.

Persoana fizică poate realiza aceste venituri în mod individual și/sau într-o formă de asociere constituită potrivit dispozițiilor legale și care nu dă naștere unei persoane juridice.

Veniturile din activități independente sunt:

- 1.veniturile din activități de producție, comerț, prestări de servicii și**
- 2.veniturile din profesii liberale,**

realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere, inclusiv din activități adiacente.

art.67, art. 67¹ Cod fiscal, pct. 6 alin. (1)-(3) Titlul IV Norme Metodologice Cod fiscal (NM)

Activitatea independentă și formele de organizare pentru desfășurarea acesteia

1. Exemple de activități care generează venituri din activități independente: activități de producție, activități de comerț (respectiv cumpărare de bunuri în scopul revânzării acestora); organizarea de spectacole culturale, sportive, distractive și altele asemenea; activități al căror scop este facilitarea încheierii de tranzacții printr-un intermediar (cum ar fi: contract de comision, de mandat, de reprezentare, de agenție, de agent de asigurare și altele asemenea contracte încheiate în conformitate cu prevederile Codului civil, precum și a altor acte normative); vânzarea în regim de consignatie a bunurilor cumpărate în scopul revânzării sau produse pentru a fi comercializate, activități de editare, imprimare, multiplicare, indiferent de tehnica folosită, și altele asemenea; transport de bunuri și de persoane; activități de prestări de servicii.

pct. 6 alin. (4) NM Titlul IV Cod fiscal

2. Constituie venituri din profesii liberale veniturile obținute din prestarea de servicii cu **caracter profesional**, a căror organizare și exercitare sunt reglementate potrivit actelor normative speciale.

Exemple de activități care intră în categoria veniturilor din profesii liberale:

veniturile obținute de către: medici, avocați, notari publici, executori judecătorești, experți tehnici și contabili, contabili autorizați, auditori financiari, consultanți fiscali, arhitecți, traducători, sportivi, precum și alte persoane fizice cu profesii reglementate în condițiile legii și a îndeplinirii a cel puțin 4 din criteriile specifice unei activități independente, prezentate în continuare.

Activitatea independentă și formele de organizare pentru desfășurarea acesteia

Îndeplinirea a cel puțin 4 dintre criteriile următoare încadrează activitatea ca fiind o activitate independentă:

- persoana fizică dispune de libertatea de alegere a locului și a modului de desfășurare a activității, precum și a programului de lucru - *este îndeplinit atunci când cele trei componente ale sale sunt îndeplinite cumulativ. În raportul juridic părțile pot conveni asupra datei, locului și programului de lucru în funcție de specificul activității și de celelalte activități pe care prestatorul le desfășoară;*
- persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea pentru mai mulți clienți - *poate avea libertatea de a desfășura activitatea chiar și pentru un singur client, dacă nu există o clauză de exclusivitate în desfășurarea activității;*
- **riscurile inerente activității sunt asumate de către persoana fizică ce desfășoară activitatea -** *riscurile asumate de prestator pot fi de natură profesională și economică, cum ar fi: incapacitatea de adaptare la timp și cu cele mai mici costuri la variațiile mediului economico-social, variabilitatea rezultatului economic, deteriorarea situației financiare, în funcție de specificul activității;*
- activitatea se realizează prin utilizarea patrimoniului persoanei fizice care o desfășoară;
- activitatea se realizează de persoana fizică prin utilizarea capacității intelectuale și/sau a prestației fizice a acesteia, în funcție de specificul activității;
- persoana fizică face parte dintr-un corp/ordin profesional cu rol de reprezentare, reglementare și supraveghere a profesiei desfășurate, potrivit actelor normative speciale care reglementează organizarea și exercitarea profesiei respective;
- persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea direct, cu personal angajat sau prin colaborare cu terțe persoane în condițiile legii;

Activitatea independentă și formele de organizare pentru desfășurarea acesteia

La încadrarea activității ca activitate independentă, potrivit criteriilor prezentate anterior, se are în vedere ca raportul juridic încheiat între părți să conțină, în mod obligatoriu, clauze contractuale clare privind obiectul contractului, drepturile și obligațiile părților, **astfel încât să nu rezulte existența unei relații de subordonare, ci libertatea** persoanei fizice de a dispune în ceea ce privește desfășurarea activității.

Părțile vor avea în vedere ca raportul juridic încheiat să **reflecte conținutul economic real** al tranzacției/activității.

pct.1 alin. (1) Titlul I NM

! Derogare îndeplinire criterii

Activitatea desfășurată în baza **contractului de activitate sportivă:**

- este activitate independentă, fără obligativitatea îndeplinirii criteriilor prezentate;
- nu poate fi reconsiderată ca activitate dependentă.

art. 14² Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, introdus prin Legea nr. 90/2018

Activitatea independentă și formele de organizare pentru desfășurarea acesteia

Persoanele fizice care desfășoară **permanent, ocazional sau temporar** o activitate economică, în România, au obligația de a se înregistra și autoriza la Oficiul Registrului Comerțului, în condițiile **O.U.G. nr. 44/2008**, și pot desfășura activitățile în calitate de **persoane fizice autorizate, întreprinzători titulari ai unei întreprinderi individuale sau membri ai unei întreprinderi familiale.**

art. 3, art. 4 și art. 6 OUG nr. 44/2008

Expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

persoană fizică autorizată - întreprinderea economică, **fără personalitate juridică**, organizată de o persoană fizică ce folosește, în principal, forța sa de muncă;

întreprindere individuală - întreprinderea economică, **fără personalitate juridică**, organizată de un întreprinzător persoană fizică

întreprindere familială - întreprinderea economică, **fără personalitate juridică**, organizată de membrii unei familii.

art. 2 lit. g), h) și i) OUG nr. 44/2008

Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale nu se aplică profesiilor liberale, precum și acelor activități economice a căror desfășurare este organizată și reglementată prin legi speciale.

art. 1 alin. (2) OUG nr. 44/2008

Activitatea independentă și formele de organizare pentru desfășurarea acesteia

Persoana fizică autorizată (PFA) poate avea în obiectul de activitate cel mult 5 clase de activități prevăzute de codul CAEN și poate desfășura activitățile pentru care este autorizată, singură sau împreună cu cel mult 3 salariați, angajați cu contract individual de muncă, încheiat și înregistrat în condițiile legii.
art. 16 alin. (1) și art. 17 alin. (1) OUG nr. 44/2008

Ce alte activități mai poate desfășura titularul PFA:

- **poate fi salariat** al unei terțe persoane atât în domeniul de activitate economică pentru care PFA este autorizată cât și într-un alt domeniu;
- **nu va fi considerat angajat** al unor terțe persoane cu care **colaborează, chiar dacă colaborarea este exclusivă**;
- **nu poate fi concomitent titular al unei întreprinderi individuale**, dar poate cere schimbarea statutului juridic și autorizarea ca întreprinzător titular al unei întreprinderi individuale.

art. 17, alin. (2), (3) și art. 19 OUG nr. 44/2008

Răspundere:

- Titularul PFA răspunde pentru obligațiile asumate în exploatarea întreprinderii economice cu bunurile din patrimoniul de afectare*. Dacă acestea nu sunt suficiente pentru satisfacerea creanțelor, pot fi urmărite și celelalte bunuri ale sale (dispozițiile **art. 31, 32 și ale art. 2.324 alin. (3) din Codul civil** sunt aplicabile).

* patrimoniul de afectare - masă patrimonială în cadrul patrimoniului întreprinzătorului, reprezentând totalitatea drepturilor și obligațiilor afectate, prin declarație scrisă ori, după caz, prin acordul de constituire sau printr-un act adițional la acesta, exercitării unei activități economice.

- În caz de insolvență, PFA va fi supusă procedurii simplificate prevăzute de Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare.

art. 2 lit. j) 20 alin. (1), (2) OUG nr. 44/2008

Încetare activitate și radiere activitate din Registrul Comerțului:

- În cazul decesului titularului, sau
- Prin voința titularului

art. 21 alin. (1) OUG nr. 44/2008

Activitatea independentă și formele de organizare pentru desfășurarea acesteia

Întreprinderea individuală (ÎI) poate avea în obiectul de activitate cel mult 10 clase de activități prevăzute de codul CAEN și poate angaja cel mult 8 salariați, terțe persoane, cu contract individual de muncă încheiat și înregistrat în condițiile legii.

art. 24 OUG nr. 44/2008

Ce alte activități mai poate desfășura titularul ÎI:

- poate fi salariat al unei terțe persoane atât în domeniul de activitate economică pentru care ÎI este autorizată cât și într-un alt domeniu;
- nu va fi considerată angajat al unor terțe persoane cu care colaborează, chiar dacă colaborarea este exclusivă.

Art. 25 alin.(1), (2) OUG nr. 44/2008

Răspundere:

- Persoana fizică titulară a ÎI răspunde pentru obligațiile asumate în exploatarea întreprinderii economice cu bunurile din patrimoniul de afectatiune. Dacă acestea nu sunt suficiente pentru satisfacerea creanțelor, pot fi urmărite și celelalte bunuri ale sale (dispozițiile art. 31, 32 și ale art. 2.324 alin. (3) din Codul civil sunt aplicabile).

art. 26 OUG nr. 44/2008

Încetare activitate și radiere activitate din Registrul Comerțului:

- În cazul decesului titularului sau
- Prin voința titularului

În cazul de deces al titularului ÎI, moștenitorii pot continua întreprinderea, dacă își manifestă voința, printr-o declarație autentică, în termen de 6 luni de la data dezbaterii succesiunii.

Art. 27 alin. (1), (3) OUG nr. 44/2008 9 / 44

Activitatea independentă și formele de organizare pentru desfășurarea acesteia

Soția/soțul titularului întreprinderii individuale/persoanei fizice autorizate poate să participe în mod obișnuit la activitatea întreprinderii individuale/persoanei fizice autorizate, îndeplinind fie aceleași sarcini, fie sarcini complementare, în condițiile legii. În acest sens titularul întreprinderii individuale/persoanei fizice autorizate are obligația de a solicita înscrierea în registrul comerțului a mențiunilor privind participarea în mod obișnuit a soției/soțului la activitatea desfășurată, pe baza unei declarații pe propria răspundere și a certificatului de căsătorie.

art. 2 și art. 7¹ OUG nr. 44/2008

Soția/Soțul titularului întreprinderii individuale/persoanei fizice autorizate se poate asigura în sistemul public de pensii pe bază de contract de asigurare socială, în sistemul asigurărilor pentru șomaj, prin încheierea unui contract de asigurare de șomaj în condițiile prevăzute la art. 22 din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, precum și în sistemul asigurărilor de sănătate, în condițiile prevăzute de lege.

art. 21¹ OUG nr. 44/2008

Activitatea independentă și formele de organizare pentru desfășurarea acesteia

Întreprinderea familială (IF) este constituită din 2 sau mai mulți membri ai unei familii.

Ce alte activități mai pot desfășura membrii IF:

- pot fi simultan PFA sau titulari ai unor întreprinderi individuale
- pot cumula și calitatea de salariat al unei terțe persoane.

! Întreprinderea familială nu poate angaja terțe persoane cu contract de muncă
art. 28 alin. (1), (2) și (4) OUG nr. 44/2008

Funcționare

- Întreprinderea familială se constituie printr-un acord de constituire, încheiat de membrii familiei în formă scrisă, ca o condiție de validitate. Acordul de constituire va stipula, **sub sancțiunea nulității**, datele de identificare ale membrilor familiei și ale reprezentantului desemnat din rândul acestora, condițiile participării, cota procentuală a fiecărui membru la beneficii și la pierderi, raporturile dintre membrii întreprinderii familiale, condițiile de retragere și data întocmirii.
- Reprezentantul desemnat prin acordul de constituire va gestiona interesele întreprinderii familiale în temeiul unei procuri speciale, sub forma unui înscris sub semnătură privată. **Deciziile privind gestiunea curentă a întreprinderii familiale se iau de către reprezentantul desemnat.**

art. 29 alin. (1), (2) și art. 32 alin. (1) OUG nr. 44/2008

Activitatea independentă și formele de organizare pentru desfășurarea acesteia

- Întreprinderea familială nu are patrimoniu propriu. Prin acordul de constituire a întreprinderii familiale, fiecare membru al acesteia poate stipula constituirea, în cadrul patrimoniului său, a unui patrimoniu de afectățiune, pentru exercitarea activității economice a întreprinderii familiale. Prin acordul de constituire sau printr-un act adiționale la acesta se vor stabili cotele de participare a membrilor la constituirea patrimoniului de afectățiune. Dacă membrii întreprinderii convin în unanimitate, cotele de participare pot fi diferite de cele prevăzute pentru participarea la beneficiile sau la pierderile întreprinderii.

art. 30 OUG nr. 44/2008

Răspundere:

- membrii întreprinderii familiale răspund solidar și indivizibil pentru datoriile contractate de reprezentant în exploatarea întreprinderii cu patrimoniul de afectățiune și, în completare, cu întreg patrimoniul acestora, corespunzător cotelor de participare la beneficii sau pierderi.

art. 31 OUG nr. 44/2008

Încetare activitate și radiere activitate din Registrul Comerțului:

- dacă mai mult de jumătate dintre membrii acesteia au decedat, sau
- mai mult de jumătate dintre membrii întreprinderii cer încetarea acesteia sau se retrag din întreprindere.

art. 33 alin. (1) OUG nr. 44/2008

Organul fiscal central competent

Organul fiscal central competent este cel care administrează creanțele bugetare ale contribuabililor, respectiv organul fiscal care desfășoară activitățile în legătură cu *înregistrarea fiscală, declararea, stabilirea, controlul și colectarea creanțelor fiscale, soluționarea contestațiilor, asistența/îndrumarea fiscală, aplicarea sancțiunilor în condițiile legii;*

art. 1 pct. 2, art. 29 alin. (1) Cod de procedură fiscală

În cazul persoanelor fizice care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere, conform Codului de procedură fiscală, competența pentru administrarea obligațiilor fiscale* (TVA, impozit pe salarii, impozit pe venit, contribuții sociale etc.) datorate de acestea este stabilită prin Ordinul ANAF nr. 2.021/2021, aceasta fiind în sarcina

- *organului fiscal central în a căruia rază teritorială se află domiciliul fiscal al persoanei fizice, stabilit în conformitate cu dispozițiile art. 31 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură fiscală, mai exact organul fiscal central în a căruia rază teritorială persoana fizică are adresa unde își are domiciliul, potrivit legii, sau adresa unde locuiește efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu;*

art. 1 din Ordinul ANAF nr. 2.021/2021, art. 31 alin. (1) lit. a), art. 33¹ Cod de procedură fiscală

Există astfel o competență specială care derogă de la art. 30 alin. (1) coroborat cu art. 31 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură fiscală și prin care se realizează o concordanță cu administrarea impozitului pe venit și a contribuțiilor sociale prevăzută de art. 82 alin. (2). Aceste prevederi se aplică începând cu data de 1 ianuarie 2022.

art. VI alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 11/2021

Organul fiscal central competent

În cazul asociațiilor familiale și a celorlalte asocieri fără personalitate juridică dintre persoanele fizice competența pentru administrarea obligațiilor fiscale* ale asocierii revine organului fiscal în a cărei rază teritorială se află sediul acestora sau locul unde se desfășoară efectiv activitatea principală.

art. 30 alin. (1) coroborat cu art. 31 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură fiscală

* În scopul administrării impozitului pe venit și contribuțiilor sociale, în cazul persoanelor fizice care sunt contribuabili potrivit Codului fiscal, codul de identificare fiscală este codul numeric personal.

art. 82 alin. (2) Codul de procedură fiscală

Impozitul pe veniturile din activități independente

Modul de impozitare al veniturilor:

I. Pe baza normei anuale de venit;

II. În sistem real, pe baza datelor din contabilitate;

III. Prin reținere la sursă, pentru unele venituri din activități independente.

Impozitul pe veniturile din activități independente

I. Stabilirea impozitului pentru venitul net anual determinat pe baza normelor de venit

Cine poate aplica impozitarea la norma de venit?

Contribuabilii care realizează venituri din activități independente prevăzute în nomenclatorul activităților pentru care venitul net se poate determina pe baza normelor anuale de venit, altele decât venituri din profesii liberale;

! În cazul în care un contribuabil desfășoară o activitate inclusă în nomenclatorul menționat și o altă activitate independentă, **venitul net anual se determină în sistem real.**

Cine stabilește valoarea normelor de venit?

Activitățile pentru care venitul net se poate determina pe baza normelor anuale de venit sunt stabilite prin ordin de către Ministerul Finanțelor (în corespondență cu activitățile din Clasificarea activităților din economia națională - CAEN), iar nivelul normelor de venit este stabilit de direcțiile generale regionale ale finanțelor publice, respectiv a municipiului București și se publică, anual, în cursul trimestrului IV al anului anterior celui în care urmează a se aplica (împreună cu coeficienții de corecție stabiliți prin consultarea consiliilor județene/ Consiliului General al Municipiului București, după caz).

Norma de venit pentru fiecare activitate desfășurată de contribuabil nu poate fi mai mică decât salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, în vigoare la momentul stabilirii acesteia, înmulțit cu 12.

Impozitul pe veniturile din activități independente

Cum îmi stabilesc contribuabilii norma de venit și impozitul aferent?

- aleg valoarea normei de la locul de desfășurare al activității ;
- ajustează norma, după caz, prin aplicarea coeficienților de corecție;
- dacă desfășoară activitatea pe perioade mai mici decât anul calendaristic, reduc proporțional norma de venit aferentă acelei activități astfel încât să reflecte perioada de an calendaristic în care a fost desfășurată activitatea;
- dacă desfășoară două sau mai multe activități prevăzute în nomenclator, stabilesc venitul net din aceste activități prin însumarea nivelului normelor de venit corespunzătoare fiecărei activități;
- dacă desfășoară aceeași activitate în două sau mai multe locuri diferite pentru care venitul net se determină, de către contribuabil, pe baza normelor anuale de venit, stabilesc venitul net anual prin însumarea nivelului normelor de venit, corectate potrivit criteriilor specifice de la fiecare loc de desfășurare a activității;
- aplică cota de 10% asupra normei anuale de venit/normei anuale de venit ajustate, după caz, **impozitul fiind final.**

art. 69 Cod fiscal, pct. 8 Titlul IV NM

Impozitul pe veniturile din activități independente

Ce obligații de evidență și declarative are contribuabilul?

La începerea activității:

- în termen de 30 de zile de la începerea activității completează și depune la organul fiscal, *pentru anul în curs*, Declarația unică (formular 212) - capitolul II „Date privind impozitul pe veniturile estimate/norma de venit a se realiza în România și contribuțiile sociale datorate”.

Pe perioada desfășurării activității:

- depune *anual*, în cursul anului de obținere a veniturilor, Declarația unică (formular 212)- Capitolul II, până la data de 25 mai, inclusiv a fiecărui an (fără a mai depune și Declarația unică - Capitolul I, până la data de 25 mai a anului următor celui de realizare a venitului);
- completează Registrul de evidență fiscală, numai în partea referitoare la venituri;
- nu are obligația conducerii evidenței contabile.

art. 69, art. 120 alin. (1)-(4), art. 120¹, art. 122 alin. (4) lit. a) Cod fiscal

Care sunt obligațiile de plată?

Impozitul se plătește până la data de **25 mai inclusiv a anului următor** anului de realizare a venitului.

art. 69² alin. (2) Cod fiscal

Trecerea la sistemul real de impozitare

Prin opțiune, prin completarea declarației unice (formular 212). Sistemul real pentru care s-a optat este obligatoriu pe o perioadă de 2 ani fiscali consecutivi. Opțiunea se consideră reînnoită pentru o nouă perioadă dacă contribuabilul nu solicită revenirea la impozitarea la normă de venit, prin completarea corespunzătoare a declarației unice.

Obligativ, începând cu anul fiscal următor celui în care contribuabilii au înregistrat un venit brut anual mai mare decât echivalentul în lei al sumei de 25.000 euro.

art. 69, art. 69¹ Cod fiscal

Impozitul pe veniturile din activități independente

II. Stabilirea impozitului pentru venitul net anual determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitate

Cum se stabilește venitul net anual/pierderea netă anuală?

Venitul net anual din activități independente se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă, ca diferență între venitul brut și cheltuielile deductibile efectuate în scopul realizării de venituri. art. 68 alin. (1) Cod fiscal, Ordin MF nr. 170/2015

Venitul brut cuprinde:

- a) sumele încasate și echivalentul în lei al veniturilor în natură din desfășurarea activității;
- b) veniturile sub formă de dobânzi din creanțe comerciale sau din alte creanțe utilizate în legătură cu o activitate independentă;
- c) câștigurile din transferul activelor din patrimoniul afacerii, utilizate într-o activitate independentă, exclusiv contravaloarea bunurilor din patrimoniul personal afectate exercitării activității, rămase la încetarea activității;
- d) veniturile din angajamentul de a nu desfășura o activitate independentă sau de a nu concura cu o altă persoană;
- e) veniturile din anularea sau scutirea unor datorii de plată apărute în legătură cu o activitate indep.;
- f) veniturile înregistrate de casele de marcat cu memorie fiscală, instalate ca aparate de taxat pe autovehiculele de transport persoane sau bunuri în regim de taxi.

Nu sunt considerate venituri brute:

- a) aporturile în numerar sau echivalentul în lei al aporturilor în natură făcute la începerea unei activități sau în cursul desfășurării acesteia;
- b) sumele primite sub formă de credite bancare sau de împrumuturi de la persoane fizice sau juridice;
- c) sumele primite ca despăgubiri;
- d) sumele sau bunurile primite sub formă de sponsorizări și mecenat, conform legii, sau donații.

art. 68 alin. (2) și alin. (3) Cod fiscal

Impozitul pe veniturile din activități independente

Cheltuielile efectuate în scopul desfășurării activității independente trebuie să îndeplinească următoarele condițiile generale pentru a putea fi deduse, în funcție de natura lor:

- a) să fie efectuate în cadrul activităților independente, justificate prin documente;
- b) să fie cuprinse în cheltuielile exercitiului financiar al anului în cursul căruia au fost plătite;
- c) să reprezinte cheltuieli cu salariile și cele asimilate salariilor (definite conform Codului fiscal);
- d) să respecte regulile privind amortizarea, prevăzute în Codul fiscal;
- e) să respecte regulile privind deducerea cheltuielilor reprezentând investiții în mijloace fixe pentru cabinetele medicale (conform art. 28 alin. (20) din Codul fiscal*);

*Art. 28 (20) Contribuabilii care investesc în mijloace fixe destinate prevenirii accidentelor de muncă și bolilor profesionale, precum și înființării și funcționării cabinetelor medicale pot deduce integral valoarea acestora la calculul profitului impozabil la data punerii în funcțiune sau pot recupera aceste cheltuieli prin deduceri de amortizare, conform prevederilor art. 28.

- f) să reprezinte cheltuieli cu prime de asigurare efectuate pentru:
 1. active corporale sau necorporale din patrimoniul afacerii;
 2. activele ce servesc ca garanție bancară pentru creditele utilizate în desfășurarea activității pentru care este autorizat contribuabilul;
 3. bunurile utilizate în cadrul unor contracte de închiriere sau de leasing, potrivit clauzelor contractuale;
 4. asigurarea de risc profesional;

Impozitul pe veniturile din activități independente

g) să fie efectuate pentru salariați pe perioada delegării/detașării în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, reprezentând indemnizațiile plătite acestora, precum și cheltuielile de transport și cazare;

h) să fie efectuate pe perioada deplasării contribuabilului care își desfășoară activitatea individual și/sau într-o formă de asociere, în țară și în străinătate, în scopul desfășurării activității, reprezentând cheltuieli de cazare și transport;

i) să reprezinte contribuții de asigurări sociale plătite la sistemele proprii de asigurări sociale și/sau contribuții profesionale obligatorii plătite, potrivit legii, organizațiilor profesionale din care fac parte contribuabilii;

j) să fie efectuate în scopul desfășurării activității și reglementate prin acte normative în vigoare;

k) În cazul activelor neamortizabile, cheltuielile sunt deductibile la momentul înstrăinării și reprezintă prețul de cumpărare sau valoarea stabilită prin expertiză tehnică la data dobândirii, după caz.
[art. 68 alin. \(4\) Cod fiscal](#)

Sunt cheltuieli deductibile și cheltuielile efectuate pentru organizarea și desfășurarea învățământului profesional și tehnic și învățământului dual preuniversitar și universitar, în conformitate cu reglementările legale din domeniul educației naționale.

[art. 68 alin. \(4¹\) Cod fiscal](#)

Impozitul pe veniturile din activități independente

Unele cheltuieli sunt deductibile limitat, precum următoarele :

- cheltuielile de sponsorizare, mecenat, precum și pentru acordarea de burse private, efectuate conform legii, în limita unei cote de **5% din baza de calcul***;

- cheltuielile de protocol, în limita unei cote de **2% din baza de calcul***;

***Baza de calcul** se determină ca diferență între venitul brut și cheltuielile deductibile, altele decât cheltuielile de sponsorizare, mecenat, pentru acordarea de burse private, cheltuielile de protocol.

art. 68 alin. (5) și alin. (6) Cod fiscal

- cheltuielile sociale, în limita sumei obținute prin aplicarea unei cote de până la **5% asupra valorii anuale a cheltuielilor efectuate cu salariile personalului**, pentru destinațiile cum sunt: *ajutoarele de înmormântare, ajutoarele pentru bolile grave și incurabile, ajutoarele pentru naștere, ajutoarele pentru proteze; cheltuielile pentru funcționarea corespunzătoare a unor unități aflate în administrarea contribuabililor (școli, muzee, biblioteci, cantine, baze sportive, cluburi, cămine de nefamiliști ș.a.); cadouri în bani sau în natură, inclusiv tichete cadou oferite salariaților și copiilor minori ai acestora, tichete culturale și tichete de creșă acordate de angajator în conformitate cu legislația în vigoare, contravaloarea serviciilor turistice și/sau de tratament; precum și alte cheltuieli cu caracter social efectuate în baza contractului colectiv de muncă sau a unui regulament intern;*

- scăzămintele, perisabilitățile, pierderile rezultate din manipulare/depozitare, potrivit legislației în materie, inclusiv cheltuielile cu bunuri cu termen depășit de valabilitate;

art. 68 alin. (5) Cod fiscal

Impozitul pe veniturile din activități independente

- cheltuielile reprezentând tichetele de masă acordate de angajatori, potrivit legii;
- cheltuielile reprezentând voucherele de vacanță acordate de angajatori, potrivit legii;
- cheltuieli pentru asigurarea securității și sănătății în muncă, potrivit legii;
- contribuțiile la fonduri de pensii facultative, plătite în scopul personal al contribuabilului, în limita echivalentului în lei a **400 euro anual** pentru fiecare persoană;
- primele de asigurare voluntară de sănătate, precum și serviciile medicale furnizate sub formă de abonament, plătite în scopul personal al contribuabilului, în limita echivalentului în lei a **400 euro anual** pentru fiecare persoană;
- contravaloarea abonamentelor pentru utilizarea facilităților sportive în vederea practicării sportului și educației fizice cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic, plătite în scopul personal al contribuabilului, în limita echivalentului în lei a **400 euro anual** pentru fiecare persoană;
- cotizații plătite la asociațiile profesionale în limita a **4.000 euro anual**;
- cheltuielile reprezentând contribuțiile profesionale obligatorii datorate, potrivit legii, organizațiilor profesionale din care fac parte contribuabilii, în limita a **5% din venitul brut realizat**.

art. 68 alin. (5) Cod fiscal

Limita echivalentului în euro a cheltuielilor deductibile limitat, se transformă în lei la cursul mediu comunicat de Banca Națională a României pentru anul în care s-a efectuat plata.

pct. 7 alin. (6) NM Titlul IV Cod fiscal

Impozitul pe veniturile din activități independente

Nu sunt cheltuieli deductibile, printre altele:

- sumele sau bunurile utilizate de contribuabil pentru uzul personal sau al familiei sale;
- impozitul pe venit datorat potrivit prezentului titlu, inclusiv impozitul pe venitul realizat în străinătate;
- donații de orice fel;
- dobânzile/majorările de întârziere, amenzile, sumele sau valoarea bunurilor confiscate ca urmare a încălcării dispozițiilor legale în vigoare și penalitățile, datorate autorităților române/străine, potrivit prevederilor legale, cu excepția celor plătite, conform clauzelor din contractele comerciale încheiate cu aceste autorități;
- ratele aferente creditelor angajate;
- cheltuielile de achiziționare sau de fabricare a bunurilor și a drepturilor amortizabile din Registrul-inventar;
- cheltuielile privind bunurile constatate lipsă din gestiune sau degradate și neimputabile, dacă inventarul nu este acoperit de o poliță de asigurare;

art. 68 alin. (7) Cod fiscal

Impozitul pe veniturile din activități independente

- impozitul pe venit suportat de plătitorul venitului în contul beneficiarilor de venit;
- 50% din cheltuielile aferente vehiculelor rutiere motorizate care nu sunt utilizate exclusiv în scopul desfășurării activității și a căror masă totală maximă autorizată nu depășește 3.500 kg și nu au mai mult de 9 scaune de pasageri, incluzând și scaunul șoferului, aflate în proprietate sau în folosință (mai puțin cheltuielile privind amortizarea). Aceste cheltuieli sunt integral deductibile pentru situațiile în care vehiculele respective se înscriu în anumite categorii de vehicule, precizate de lege ;
- cheltuielile cu amortizarea bunurilor din patrimoniul personal afectate exercitării activității, potrivit legii;
- cheltuielile cu costul de achiziție al aparatelor de marcat electronice fiscale, astfel cum sunt definite la art. 3 alin. (2) din OUG nr. 28/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, puse în funcțiune în anul respectiv, potrivit legii.

art. 68 alin. (7) Cod fiscal

Impozitul pe veniturile din activități independente

În cazul transformării/schimbării formei de exercitare a unei activități, cu respectarea legislației în materie specifică fiecărei forme de exercitare, în condițiile continuării activității, sunt aplicabile următoarele reguli:

a) nu se include în venitul brut al activității care urmează să se transforme/schimbe și nu este supusă impozitării contravaloarea bunurilor și drepturilor, inclusiv creanțele neîncasate care se transferă în patrimoniul afacerii în care s-a transformat/schimbat;

b) pentru cheltuielile reprezentând sumele datorate de entitatea care se transformă/schimbă, la data transformării/schimbării, se respectă regulile generale privind deducerea cheltuielilor la entitatea în care s-a transformat/schimbat;

c) în venitul brut al activității care urmează să se transforme/schimbe se include și suma reprezentând contravaloarea bunurilor și drepturilor din patrimoniul afacerii care trec în patrimoniul personal al contribuabilului, la momentul transformării/schimbării activității, operațiune considerată din punct de vedere fiscal o înstrăinare. Evaluarea acestora se face la prețurile practicate pe piață sau stabilite prin expertiză tehnică.

art. 68 alin. (7¹) Cod fiscal

Impozitul pe veniturile din activități independente

Cum se stabilește baza de calcul al impozitului - venitul net anual impozabil și impozitul aferent?

- 1) contribuabilul stabilește venitul net anual recalculat/pierderea netă recalculată pe fiecare sursă din activitățile independente desfășurate, prin deducerea din venitul net anual, determinat în sistem real, a pierderilor fiscale reportate*;
- 2) contribuabilul stabilește venitul net anual impozabil care se determină prin însumarea tuturor veniturilor nete anuale, recalulate, de mai sus, din care se deduce contribuția de asigurări sociale (CAS) datorată potrivit prevederilor titlului V - Contribuții sociale obligatorii.
- 3) contribuabilul stabilește impozitul prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului net anual impozabil, din care se deduce, în limita impozitului datorat, costul de achiziție al aparatelor de marcat electronice fiscale.

Veniturile din activități independente, ce se realizează într-o fracțiune de an sau în perioade diferite ce reprezintă fracțiuni ale aceluiași an, se consideră venit anual.

* Pierderea fiscală anuală înregistrată din activități independente, determinată în sistem real, se reportează și se compensează de către contribuabil cu venituri obținute din aceeași sursă de venit din următorii 7 ani fiscali consecutivi. Regulile de reportare a pierderilor sunt următoarele:

- a) reportul se efectuează cronologic, în funcție de vechimea pierderii, în următorii 7 ani consecutivi;
- b) dreptul la report este personal și netransmisibil;
- c) pierderea reportată, necompensată după expirarea perioadei de 7 ani, reprezintă pierdere definitivă a contribuabilului.

Impozitul pe veniturile din activități independente

Ce obligații de evidență, declarative și de plată are contribuabilul?

La începerea activității:

- în termen de 30 de zile de la începerea activității completează și depune la organul fiscal, *pentru anul în curs*, Declarația unică (formular 212) - capitolul II „Date privind impozitul pe veniturile estimate/norma de venit a se realiza în România și contribuțiile sociale datorate”.

Pe perioada desfășurării activității:

- conduce evidența contabilă în partidă simplă potrivit articolului 68 din Codul fiscal și conform Ordinului MF nr. 170/2015 (completează Registrul de încasări și plăți, completează Registrul inventar etc.)

- completează Registrului de evidență fiscală, în vederea stabilirii venitului net anual;
- depune anual, până la data de 25 mai, inclusiv, a anului de obținere a veniturilor, Declarația unică (formular 212)- Capitolul II, în care **estimează veniturile pe care le va obține și impozitul aferent**, chiar dacă în anul fiscal anterior au înregistrat pierderi;

- depune anual, până la data de 25 mai a anului următor celui de obținere a veniturilor, Declarația unică (formular 212)- Capitolul I “Date privind veniturile realizate în România”, în care **declară venitul net anual impozabil obținut și impozitul aferent**;

- plătește impozitul până cel târziu 25 mai a anului următor celui de obținere a veniturilor

art. 68 alin. (8) și alin. (9) art. 120, art. 120¹ alin. (2), art.122 și art. 123 alin. (1) Cod fiscal, Ordin MF nr. 170/2015, Ordin MF nr. 3254/2017, art. 123 alin. (1) și alin. (7) Cod fiscal

Impozitul pe veniturile din activități independente

Întreprinderile familiale constituite între persoane fizice care realizează venituri din activități independente, pentru care venitul net anual se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, au obligația depunerii **Declarației anuale de venit pentru asocierile fără personalitate juridică și entități supuse regimului transparenței fiscale, denumită în continuare declarație anuală de venit - formular 204**. Declarația anuală de venit se depune de către asociatul desemnat prin contract să răspundă pentru îndeplinirea obligațiilor asocierii față de autoritățile publice până în ultima zi a lunii februarie a anului următor celui de raportare și cuprinde distribuția venitului net/pierderii aferent asociaților.

art. 125 alin. (4) Cod fiscal, Ordinul ANAF nr. 470/2021

Determinarea venitului net/pierderii cuprins/cuprinse în declarația anuală de venit - formular 204 se realizează pe baza informațiilor din Registrul de evidență fiscală. Venitul net/Pierdere realizat(ă) în cadrul asocierii se distribuie asociaților proporțional cu cota procentuală de participare corespunzătoare contribuției, conform contractului de asociere.

art. 68 alin. (8) și art. 125 alin. (5), (6) Cod fiscal

Fiecare asociat are obligația de a depune, în termenul legal, Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice (Formular 212) - Capitolul I. Date privind veniturile realizate, în care va înscrie venitul net/pierdere care îi revine din activitatea asociației, pe baza copiei declarației anuale de venit - formular 204 transmisă de către asociatul desemnat și în care va determina venitul net anual impozabil și impozitul aferent.

art. 122 alin. (1) Cod fiscal

Impozitul pe veniturile din activități independente

III. Stabilirea impozitului pentru unele venituri din activități independente

A. Venituri realizate în baza contractelor de activitate sportivă

Contribuabilii care realizează venituri în baza contractelor de activitate sportivă, încheiate potrivit Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000 (sportivi, antrenori, arbitri etc), cu modificările și completările ulterioare, datorează impozit pe venit, prin reținere la sursă, impozitul fiind final.

Plătitorul veniturilor, care are obligația de a conduce evidență contabilă, calculează impozitul prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului brut (venitul datorat beneficiarului), îl reține la sursă la momentul plății venitului și îl plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

Contribuabilii nu au obligația de completare a Registrului de evidență fiscală și de conducere a evidenței contabile.

art. 68¹ Cod fiscal, Legea nr. 69/2000

Impozitul pe veniturile din activități independente

B. Veniturile realizate de către contribuabili, alții decât titularul dreptului de proprietate, fost proprietar sau moștenitorii legali ori testamentari ai acestuia, de la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților ca urmare a valorificării dreptului de creanță

Aceste venituri obținute ca urmare a valorificării dreptului de creanță dobândit în legătură cu măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România potrivit prevederilor Legii nr. 165/2013, sunt calificate ca fiind **venituri din activități independente**, dacă sunt îndeplinite cel puțin 4 din criteriile pe care trebuie să le îndeplinească o activitate independentă.

CEC Bank - S.A., care efectuează aceste plăți, reține la sursă un impozit anticipat prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului brut, la fiecare plată, pe care îl plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

Contribuabilii care realizează, individual sau într-o formă de asociere, aceste venituri, **determină venitul net anual în sistem real**, pe baza datelor din contabilitate, urmând obligațiile declarative și de plată specifice acestui sistem și **iau în calcul impozitul anticipat reținut la definitivarea impozitului anual datorat de către contribuabili, prin completarea corespunzătoare a declarației unice (Formular 212).**

Contribuția de asigurări sociale datorată bugetului asigurărilor sociale de stat

Persoanele fizice care realizează venituri din activități independente, datorează contribuția de asigurări sociale (CAS):

- **Obligatoriu**, dacă estimează pentru anul curent venituri nete a căror valoare cumulată* este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țară, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice estimative de venit.

*se cumulează veniturile nete și/sau normele anuale de venit din activități independente, veniturile brute realizate în baza contractelor de activitate sportivă, precum și veniturile nete din drepturi de proprietate intelectuală, care se estimează a se realiza în anul curent.

Baza anuală de calcul al CAS - venitul ales de contribuabil, care nu poate fi mai mic decât:

- 12 salarii minime brute pe țară, dacă estimează venituri între 12 salarii minime brute pe țară inclusiv și 24 de salarii minime brute pe țară;
- 24 de salarii minime brute pe țară, dacă estimează venituri cel puțin egale cu 24 de salarii minime brute pe țară.

art. 148 Cod fiscal

! Nu datorează CAS pensionarii și persoanele fizice asigurate în sisteme proprii de asigurări sociale, care nu au obligația asigurării în sistemul public de pensii. art. 150 alin. (1) Cod fiscal

- **Opțional**, dacă obțin venituri mai mici decât plafonul de cel puțin 12 salarii, însă optează pentru plată, baza de calcul fiind venitul ales însă nu mai puțin de 12 salarii minime brute pe țară

! Atenție: plățile făcute în contul CAS, în cazul celor care au optat, nu se restituie, acestea fiind valorificate la stabilirea elementelor necesare determinării pensiei.

art. 148 alin. (3), art. 151 alin. (18) Cod fiscal

CAS = 25% aplicat asupra bazei anuale de calcul menționată anterior.

art. 138 lit. a), art. 148 și art. 151 alin. (1) Cod fiscal 32 / 44

Contribuția de asigurări sociale datorată bugetului asigurărilor sociale de stat

Declararea și plata CAS

→ În cursul anului de obținere a veniturilor:

- depunerea declarației unice (Formular 212), Capitolul II, subsecțiunea II.1.1 Date privind contribuția de asigurări sociale (CAS) estimată, până la data de 25 mai inclusiv a anului pentru care se stabilește contribuția estimată datorată;

→ În anul următor celui de obținere a veniturilor:

- depunerea declarației unice (Formular 212), Capitolul I, subsecțiunea I.3.1 Date privind contribuția de asigurări sociale (CAS) datorată, până la termenul de 25 mai inclusiv al anului următor celui de realizare a veniturilor, **doar dacă CAS datorat diferă față de cel estimat** (a estimat sub plafon, a realizat peste plafon sau a estimat peste plafon și a realizat sub plafon sau a estimat venituri pentru care baza de calcul este diferită față de baza de calcul aferentă veniturilor realizate).

- plata CAS până cel târziu 25 mai a anului următor celui de realizare a veniturilor.

Art.151 alin. (3) - (3¹), (17), (18) (20) Cod fiscal

Obligatoriu

Persoanele fizice care realizează venituri din activități independente, datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate (CASS) dacă estimează pentru anul curent venituri estimate a căror valoare cumulată* este cel puțin egală cu 6 salarii minime brute pe țară, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice.

* Încadrarea în plafonul anual se efectuează prin cumularea următoarelor venituri:

- a) venitul net/brut sau norma de venit din activități independente, după caz;
- b) venitul net din drepturi de proprietate intelectuală;
- c) venitul net distribuit din asocieri cu persoane juridice, contribuabili potrivit prevederilor titlului II sau titlului III, determinat potrivit prevederilor Codului fiscal;
- d) venitul brut, venitul net sau norma de venit, pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor;
- e) venitul și/sau câștigul net din investiții (în cazul veniturilor din dobânzi se iau în calcul sumele încasate, iar în cazul veniturilor din dividende se iau în calcul dividendele încasate, distribuite);
- f) venitul net sau norma de venit, pentru veniturile din activități agricole, silvicultură și piscicultură;
- g) venitul brut și/sau venitul impozabil din alte surse.

Baza anuală de calcul al CASS:

- a) **6 salarii minime brute pe țară**, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice estimative, pentru venituri estimate între 6 salarii minime brute pe țară inclusiv și 12 salarii minime brute pe țară;
- b) **12 salarii minime brute pe țară**, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice estimative, pentru venituri estimate între 12 salarii minime brute pe țară inclusiv și 24 de salarii minime brute pe țară;
- c) **24 de salarii minime brute pe țară**, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice estimative, pentru venituri estimate cel puțin egale cu 24 de salarii minime brute pe țară.

art.170 alin. (4) Cod fiscal

CASS - 10% aplicat asupra bazei anuale de calcul

art. 156 și art. 174 alin. (1) Cod fiscal

Opțional, dacă veniturile nete estimate nu se încadrează în plafonul de cel puțin 6 salarii minime brute pe țară, persoanele pot opta pentru asigurarea în sistemul asigurărilor sociale de sănătate pentru anul curent, prin depunerea declarației unice.

În acest caz:

CASS datorată = 10% x 6 salarii de bază minime brute pe țară, dacă declarația se depune până la 25 mai a anului de realizare a veniturilor

CASS datorată = 10% x numărul de luni rămase până la 25 mai a anului următor celui de realizare a veniturilor, dacă declarația se depune după 25 mai a anului de realizare a veniturilor

art. 180 alin. (1) lit, a) și alin. (2) Cod fiscal

Declararea și plata CASS

→ În cursul anului de obținere a veniturilor:

- depunerea declarației unice (Formular 212), Capitolul II, subsecțiunea II.1.2 Date privind contribuția de asigurări sociale de sănătate (CASS) estimată, până la data de 25 mai inclusiv a anului pentru care se stabilește contribuția estimată datorată;

→ În anul următor celui de obținere a veniturilor:

- depunerea declarației unice (Formular 212), Capitolul I, subsecțiunea I.3.2 Date privind contribuția de asigurări sociale de sănătate (CASS) datorată, până la termenul de 25 mai inclusiv al anului următor celui de realizare a veniturilor, **doar dacă CASS datorat diferă față de cel estimat** (a estimat sub plafon, a realizat sub plafon sau a estimat peste plafon și a realizat sub plafon sau a estimat venituri pentru care baza de calcul este diferită față de baza de calcul aferentă veniturilor realizate).

- plata CAS până cel târziu **25 Mai** a anului următor celui de realizare a veniturilor.

art.174 alin. (3)-(3²), (17), (18), (20) Cod fiscal

Dreptul contribuabilului de a dispune asupra destinației unei sume din impozit

Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 3,5% din impozitul pe veniturile din activități independente pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii și a unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private.

Suma este direcționată, prin intermediul organului fiscal, către organizațiile nonprofit, din impozitul pe venit datorat pentru veniturile obținute în anul fiscal anterior, în urma completării și depunerii :

- **Cererii privind destinația sumei reprezentând până la 3,5% din impozitul anual datorat - Formular 230**, de către contribuabili care au obținut venituri din activități independente impuse la normă de venit și venituri obținute în baza contractelor de activitate sportivă. Prin formular se poate alege ca opțiunea de direcționare, pentru un anumită asociație sau fundație, să opereze pentru 2 ani.
- **Declarației Unice Formular 212** de către contribuabili care au obținut venituri din activități independente impuse în sistem real

Formularele se depun până la data de 25 mai, inclusiv a anului următor celui de realizare a veniturilor, sub sancțiunea decăderii.

Asociațiile și fundațiile pot veni în sprijinul persoanelor fizice, primind cererile 230 completate de acestea și depunând prin mijloace electronice de transmitere la distanță (aplicația SPV), formularul "Situatie centralizatoare a datelor cuprinse în formularul 230" prin care centralizează cererile primite de la contribuabili.

În această situație originalul cererilor 230, în format hârtie, se păstrează de către entitățile nonprofit/unitățile de cult și sunt puse la dispoziția organului fiscal la solicitarea acestuia.

Dreptul contribuabilului de a dispune asupra destinației unei sume din impozit

Cei care realizează venituri în baza contractelor de activitate sportivă pot încheia un acord cu plătitorul veniturilor care, începând cu veniturile realizate în luna exercitării opțiunii, dar nu mai mult de 2 ani fiscali consecutivi, va calcula, reține, declara și plăti suma în cota stabilită către asociații/fundații, până la termenul de plată a impozitului pe venit.

art. 123¹ alin. (6) - (10) Cod fiscal

Entitățile nonprofit, precum și unitățile de cult beneficiază de aceste sume dacă la momentul plății acestora de către plătitor/organul fiscal **figurează în Registrul entităților/unităților de cult pentru care se acordă deduceri fiscale**. Sumele primite din impozitul anual datorat sunt folosite în scopul desfășurării activităților nonprofit.

Registrul entităților pentru care se acordă deduceri fiscale se organizează de ANAF, este public și se afișează pe site-ul Agenției, la adresa [www.anaf.ro/Informații publice](http://www.anaf.ro/Informații_publice).

art. 25 alin. (4¹) Cod fiscal

Taxa pe valoarea adăugată

Contribuabilii care realizează venituri din activități independente se înregistrează în scopuri de TVA în următoarele situații:

- prin opțiune, la înființare sau ulterior înființării, înainte de depășirea plafonului de scutire;

art. 316 alin. 1 lit. a), c) și d) Cod fiscal

- la depășirea plafonului de scutire de 300.000 lei prevăzut în Codul fiscal;

art. 316 alin. 1 lit. b) și art. 310 alin. 1 Cod fiscal

- în situația în care efectuează achiziții intracomunitare, prestează sau primesc servicii către/de la persoane impozabile din Uniunea Europeană.

art. 317 alin. 1 lit. a), c) și d) Cod fiscal

Ulterior înregistrării în scopuri de TVA, contribuabilii au obligația de a respecta prevederile **Titlului VII - Taxa pe valoarea adăugată din Codul fiscal.**

Alte obligații fiscale

În situația în care contribuabilii depășesc plafonul de scutire (300.000 lei) prevăzut în Codul fiscal sau optează după înființare pentru înregistrarea în scopuri de TVA, pot solicita înregistrarea astfel:

- contribuabilii care își desfășoară activitatea individual (PFA, ÎI) depun Declarația de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni/Declarație de radiere pentru persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere - formular 070, completând în mod corespunzător rubrica “Date privind vectorul fiscal”, secțiunea TVA, sau Declarația pentru înregistrarea/modificarea în mediu electronic a mențiunilor ulterioare înregistrării fiscale, precum și pentru radierea înregistrării fiscale - formular 700, după caz;
- contribuabilii care își desfășoară activitatea în cadrul unei întreprinderi familiale depun Declarația de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni/Declarație de radiere pentru persoanele juridice, asocieri și alte entități fără personalitate juridică - formular 010, sau Declarația pentru înregistrarea/modificarea în mediu electronic a mențiunilor ulterioare înregistrării fiscale, precum și pentru radierea înregistrării fiscale - formular 700, după caz.

În situația în care se efectuează achiziții intracomunitare, se prestează sau se primesc servicii către/de la persoane impozabile din UE, dacă persoana impozabilă nu este înregistrată în scopuri de TVA (sau nu optează/nu este obligată pentru această înregistrare), atunci:

- contribuabilii care își desfășoară activitatea individual pot solicita înregistrarea prin depunerea formularului 070 (pentru contribuabilii persoane fizice), sau a formularului 700, după caz;
- contribuabilii care își desfășoară activitatea în cadrul unei întreprinderi familiale pot solicita înregistrarea prin formularul 010, sau a formularului 700, după caz.

Pe baza declarației de înregistrare, organul fiscal eliberează certificatul de înregistrare în scopuri de TVA, care cuprinde codul de înregistrare în scopuri de TVA și data de la care contribuabilul devine persoană înregistrată în scopuri de TVA.

Ce obligații declarative au persoanele înregistrate normal în scopuri de TVA?

- **Decont de taxa pe valoarea adăugată (formularul 300):** lunar/trimestrial/semestrial, în funcție de perioada fiscală, până la data de 25 inclusiv a primei luni următoare perioadei fiscale pentru care se depune decontul;
- **Declarație informativă privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoane înregistrate în scopuri de TVA (formularul 394) -** lunar/trimestrial. Declarația se depune până în data de 30 inclusiv a lunii următoare încheierii perioadei de raportare (28/29 februarie pentru luna ianuarie), inclusiv dacă în această perioadă nu au fost realizate operațiuni de natura celor care fac obiectul declarației;
- **Declarație recapitulativă privind livrările/achizițiile/prestările intracomunitare (formularul 390) -** lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare unei luni calendaristice, numai pentru lunile calendaristice în care ia naștere exigibilitatea taxei pentru operațiunile efectuate.

Ce obligații declarative au persoanele înregistrate special în scopuri de TVA (pentru achiziții intracomunitare, prestarea sau primirea de servicii către/de la persoane impozabile din UE) ?

- **Decont special de taxă pe valoarea adăugată (formularul 301) -** până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care ia naștere exigibilitatea operațiunilor;
- **Declarație recapitulativă privind livrările/achizițiile/prestările intracomunitare (formularul 390) -** se depune lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare unei luni calendaristice pentru lunile calendaristice în care ia naștere exigibilitatea taxei pentru operațiunile efectuate.

Utilizarea aparatelor de marcat electronice fiscale

Cine are obligația?

Persoanele fizice care realizează în mod individual sau în asocieri venituri din activități independente și încasează **integral sau parțial, cu numerar sau prin utilizarea cardurilor de credit/debit sau a substitutelor de numerar**, contravaloarea bunurilor livrate cu amănuntul, precum și a prestărilor de servicii efectuate direct către populație au obligația de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale.

Excepții

Se exceptează încasările efectuate de activitățile desfășurate ca profesii libere sub toate formele de organizare care nu implică crearea unei societăți comerciale.

Printre excepții se regăsesc și încasările din următoarele activități:

- serviciile de instalații, reparații și întreținere a bunurilor, efectuate la domiciliul clientului;
- efectuarea lucrărilor de construcții, reparații, amenajări și întreținere de locuințe.

art. 1 alin. (1) și art. 2 lit. f), lit. i) și lit. l) din OUG nr.28/1999, republicată, privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale.

Bază legală

- Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. 1/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;
- O.U.G. nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale;
- O.U.G. nr. 28/1999, republicată, privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale;
- Ordinul MFP nr. 170/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind contabilitatea în partidă simplă, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul MFP nr. 3254/2017 privind Registrul de evidență fiscală pentru persoanele fizice, contribuabili potrivit titlului IV din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal;
- Ordinul ANAF nr. 2.021/2021 privind competența de administrare a obligațiilor fiscale datorate de persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere;
- Ordinul ANAF nr. 2541/2022 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului 212 "Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice";
- Ordinul ANAF nr. 470/2021 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului 204 "Declarație anuală de venit pentru asocieri fără personalitate juridică și entități supuse regimului transparenței fiscale;
- Ordinul ANAF nr. 15/2021 pentru aprobarea Procedurii privind stabilirea sumei reprezentând până la 3,5% din impozitul anual datorat pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii și a unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii, precum și a modelului și conținutului unor formulare.

Asistență pentru contribuabili

ANAF oferă contribuabililor o serie de servicii care facilitează accesul la informații și îndeplinirea obligațiilor fiscale, după cum urmează:

- Pentru a beneficia de îndrumare și asistență cu caracter general, în domeniul fiscal, puteți apela **Call-center-ul ANAF la numărul de telefon: 031.403.91.60;**
- Pentru a adresa cereri de asistență, persoanele juridice, asocierile și alte entități fără personalitate juridică, precum și persoane fizice care desfășoară o profesie liberală sau exercită o activitate economică în mod independent în una dintre formele prevăzute de OUG nr. 44/2008 (...) vor utiliza **Formularul unic de contact** din contul propriu **Spațiul Privat Virtual** - selectând secțiunea **Asistență și îndrumare de specialitate în domeniul fiscal**. De asemenea serviciul **Spațiul Privat Virtual** poate fi utilizat pentru a solicita informații personalizate privind situația fiscală;
- Pentru consultarea sesiunilor de îndrumare și asistență privind înregistrarea persoanelor juridice în **Spațiul Privat Virtual**, puteți accesa secțiunile **ANAF>Servicii Online>Înregistrare/Înrolare persoane fizice și juridice în Spațiul Privat Virtual;**
- Pe secțiunea **ANAF>Asistență Contribuabili>Servicii oferite contribuabililor** sunt publicate **Ghiduri curente și alte materiale informative.**